

Briuselis, 2026 m. balandžio 24 d.
(OR. en)

8292/26

JEUN 55

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Jaunimui palankios ES ir nacionalinės politikos užtikrinimas – <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>

Rengiantis pasikeitimui nuomonėmis 2026 m. gegužės 11 d. Tarybos (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas) posėdyje, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės orientacinis pranešimas pirmiau nurodytu klausimu.

Jaunimui palankios ES ir nacionalinės politikos užtikrinimas

Pirmininkaujančios valstybės narės orientacinis pranešimas

(Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto taryba)

Per pastaruosius du dešimtmečius bendradarbiavimas jaunimo reikalų srityje ES lygmeniu pastebimai evoliucionavo – nuo sektorinio požiūrio pereita prie visapusiškesnio ir tarpsektorinio požiūrio. Ši evoliucija atspindi vis labiau pripažįstamą faktą, kad jaunimo gyvenimą formuoja įvairios tarpusavyje susijusios politikos sritys, įskaitant švietimą, užimtumą, psichikos sveikatą, skaitmenizaciją ir demokratinį dalyvavimą. Dabartinė (2019–2027 m.) ES jaunimo strategija padeda skatinti jaunimo aspekto integravimą, stiprinti dalyvavimą taikant tokias priemones kaip ES jaunimo dialogas ir stiprinti įtrauktį pasiekiant platesnę ir įvairesnę jaunimo grupę.

Nepaisant šios pažangos, reikia dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad ES ir nacionalinė politika būtų iš tiesų palanki jaunimui. Jaunimas ir toliau susiduria su tebesitęsiančiais ir naujai atsirandančiais iššūkiais, įskaitant didėjančias pragyvenimo išlaidas, galimybę gauti įperkamą būstą, psichikos sveikatą bei gerovę, taip pat nelygybę, susijusią su galimybėmis įgyti išsilavinimą, įgūdžius ir perspektyvas. Greitosios „Eurobarometro“ apklausos Nr. 556 (2025)¹ duomenimis, beveik keturi iš dešimties jaunų europiečių mano, kad ES turėtų teikti pirmenybę investicijoms į įperkamą būstą ir paramai, skirtai pragyvenimo išlaidoms padengti, o po to – švietimui, mokymui bei įgūdžiams, taip pat psichikos sveikatai ir gerovei. Šiose išvadose pabrėžiama, kad reikia politikos, kuri būtų ne tik skirta jaunimui, bet ir formuojama jam aktyviai dalyvaujant.

¹ Europos Komisija, Komunikacijos generalinis direktoratas (2025). *Greitoji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 556 „ES uždaviniai ir prioritetai. Jaunimo nuomonė“*. Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras. <https://doi.org/10.2775/9830210>.

Tuo pat metu, platesnio masto visuomenės pokyčiai, pavyzdžiui, skaitmeninė transformacija, įskaitant sparčią dirbtinio intelekto pažangą ir dezinformacijos bei rizikos internete plitimą, ir toliau daro poveikį jaunimo gyvenimui ir jų gerovei bei demokratiniam angažavimuisi. Dėl šios priežasties poreikis laikytis tarpsektorinio ir į ateitį orientuoto požiūrio į jaunimo politiką, kuriuo būtų reaguojama į kintančias realijas, su kuriomis šiandien susiduria jaunimas, tampa dar aktualesnis.

Jaunimas aiškiai išreiškia norą būti prasmingai įtrauktas į sprendimų priėmimo procesus ir ragina politikos formuotojus reaguoti į jiems rūpimus klausimus ir atidžiau įsiklausyti į jų nuomonę². Pirmininkaujančio Kipro surengtoje ES jaunimo konferencijoje jaunimas svarstė, kaip ES politika galėtų tapti palankesnė jaunimui – tam būtina veiksmingai atsižvelgti į jaunimo poreikius, stiprinti prasmingą dalyvavimą visais politikos ciklo etapais ir gerinti ES institucijų tolesnę veiklą, susijusią su ES jaunimo konferencijose pateiktomis rekomendacijomis.

Todėl, siekiant užtikrinti politikos palankumą jaunimui, jaunimo perspektyvą būtina integruoti visame politikos cikle – nuo rengimo ir įgyvendinimo iki stebėsenos ir vertinimo. Tai gali apimti jaunimo aspekto integravimo priemonių, pavyzdžiui, poveikio jaunimui patikrų ir poveikio vertinimų, stiprinimą, kad būtų galima sistemingai įvertinti, kokią poveikį politika daro jaunimui. Jaunimas pasisako už nuoseklesnę ir skaidresnę tolesnę veiklą ir už tai, kad jų indėlis dalyvaujant procesuose būtų prasmingai atspindėtas politikos rezultatuose.

Prasmingas jaunimo dalyvavimas tebėra jaunimui palankios politikos formavimo pagrindas. Nors tokios struktūros kaip ES jaunimo dialogas tapo įtraukesnės, jaunimas ir toliau prašo aktyvesnio angažavimosi priimant sprendimus ir to, kad jaunimo indėlis turėtų apčiuopiamą poveikį. Novatoriškos dalyvaujamosios priemonės gali dar labiau padėti pasiekti įvairias jaunuolių grupes bei užtikrinti įtraukų angažavimąsi ir aktyvų dalyvavimą demokratiname gyvenime.

² Europos Parlamentas, Komunikacijos generalinis direktoratas (2025). *2024 m. jaunimo apklausa (FL013EP)*. Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras. <https://doi.org/10.2861/3385523>.

Be to, jaunimui palanki politika turėtų būti prieinama, suprantama, atitinkanti jaunimo gyvenimo patirtį ir ilginiui veiksminga. Tai apima komunikacijos supaprastinimą, administracinės naštos mažinimą, įgyvendinimo vertinimą ir užtikrinimą, kad politika išliktų įtrauki ir atitiktų kintančius poreikius. Suderintais metodais gali būti sudarytos palankesnės sąlygos nuolatiniam tobulėjimui ir užtikrinta, kad palankumo jaunimui principas išliktų pagrindiniu principu formuojant būsimą politiką. Šiame kontekste kitos ES jaunimo strategijos po 2027 m. rengimas suteikia galimybę ES lygmeniu remtis esamais pasiekimais, kartu šalinant likusias spragas. Diskusijos tikslas – pateikti įžvalgų ir pasidalyti gerosios praktikos pavyzdžiais siekiant užtikrinti, kad ES ir nacionalinė politika veiksmingai atitiktų jaunimo poreikius ir siekius.

Klausimai ministrams:

1. Ar galite pasidalyti savo šalies gerosios praktikos pavyzdžiais, kurie prisidėjo prie to, kad politika būtų palankesnė jaunimui? Su kokiais iššūkiais susidūrėte ir kaip jie buvo įveikti?
 2. Žvelgiant į ateitį, kokias konkrečias idėjas ar pasiūlymus pateiktumėte siekiant užtikrinti, kad kita ES jaunimo strategija būtų palankesnė jaunimui, visų pirma dalyvavimo, įgyvendinimo ir poveikio požiūriu?
-